

دستور العمل ضوابط فضاهای مدارس و مراکز غیر دولتی

۱ استحکام ساختمان

(الف) حداقل استحکام نسبی در مقابل بارهای قائم را داشت باشد.

(ب) ساختمان دارای شکاف ، نشست و... نباشد.

(ج) ساختمان بایستی حداقل دارای اسکلت فلزی و یا دیوار بلبر با پوشش تیر آهن و آجر (طاق ضربی باشد)

(د) ساختمان های با سقف چوبی به هیچ عنوان قابل تائید نمی باشد.

۲- ورودی ساختمان:

(الف) از موارد ضروری در موقع تایید وجود درب ورودی از حیاط مدرسه می باشد که بایستی به آن توجه ویژه کرد.

(ب) چنانچه فضای فوق دارای درب ورودی از شمال بوده ، حتما باید توسط پارکینگ پیلوتی و بدون اختلاف سطح

بین پیلوت و سطح حیاط ، و به شرط رعایت ارتفاع سقف پیلوت بیش از ۲/۲۰ متر به حیاط ارتباط داشته باشد.

(ج) عرض درب به حیاط یا به پیلوت حداقل ۲/۵ متر باشد.

(د) ساختمان جنوبی (در به ساخت) اصلا مورد تایید نمی باشد.

(و) در مورد آموزشگاههای علمی آزاد وجود در به حیاط الزامی نیست لیکن وجود راه ورودی مخصوص آموزشگاه الزامی است.

۳- حداقل مترائ لازم در مقاطع مختلف تحصیلی به شرح زیر می باشد:

ملاحظات	حداقل مترائ حیاط (مترمربع)	مقطع تحصیلی	ردیف
	۱۲۰ متر مربع	آمادگی و پیش دبستانی	۱
	۱۶۰ متر مربع	ابتدایی (دو دوره اول و دوم)	۲
	۲۰۰ متر مربع	راهنمایی (متوسطه دوره اول)	۳
	۲۰۰ متر مربع	دبیرستان (متوسطه دوره دوم) و هنرستان	۴
با رعایت ابعاد ۲۰×۱۲	۲۴۰ متر مربع	مدارس خریداری در تمام مقاطع	۵
	معیار حیاطی الزامی نیست	آموزشگاههای علمی در دوره های مختلف	۶

تبصره :

۱- در صورت دارا بودن ۸۰٪ حداقل مترائ حیاط ، فضاهای زیر جهت کمک به رسیدن به مترائ حداقل حیاط استفاده می گردد :

(الف) مترائ ایوان با اختلاف ± 60 cm نسبت به حیاط جزء مترائ حیاط محاسبه می گردد.

(ب) مترائ فضاهای پارکینگ و اتاق های مشرف به ایوان و حیاط با اختلاف ± 60 cm از کف حیاط به میزان

۸۰٪ آن جزء مترائ حیاط محاسبه می گردد به شرطی که ۵۰٪ سطح بدنه این فضاها باز و بدون هیچگونه درب و

مانع محدود کننده ای با پله به حیاط ارتباط داشته باشد.

ج) فضاهای داخلی مثل هال و سالن که بیش از ۵۰ متر مربع متراژ دارند ۳۰٪ آن جزء متراژ حیاط محاسبه می گردد.

تبصره ۲: در مدارسی که حداقل ساخت حیاط را دارا نیست موارد فوق جهت احراز حداقل حیاط بوده و موجب افزایش ظرفیت نمی باشد.

۴- مشخصات ساختمان:

الف) ساختمان بایستی بر اساس نوع و مقطع تحصیلی دارای فضاهای زیر باشد

۱) مقطع پیش دبستانی حداقل ۴ فضاء شامل یک فضای اداری - دو کلاس یا یک کلاس و یک فضای بازی - یک فضای غذا خوری.

۲) مقطع دبستان: دوره اول: حداقل ۴ فضاء - ۱ اداری - ۳ کلاس

مقطع دبستان: دوره دوم: حداقل ۴ فضاء - ۱ اداری - ۳ کلاس

۳) مقطع متوسطه: دوره اول: حداقل ۶ فضاء - ۳ کلاس - ۱ فضای اداری - ۱ فضا جهت آزمایشگاه و کارگاه - ۱ فضا جهت نمازخانه

مقطع متوسطه: دوره دوم: حداقل ۶ فضاء - ۳ کلاس - ۱ فضا اداری - ۱ فضا جهت آزمایشگاه - ۱ فضا جهت نمازخانه

ب) ساختمانهایی که دارای بیش از یک طبقه میباشد باید کل مجموعه در اختیار موسس باشد یا فقط خود موسس یا سرایدار می تواند در آن ساکن باشد.

اتاق های زیر ۱۲ متر مربع فقط جهت فضاهای اداری در نظر گرفته شود.

مساحت کلاسها نبایستی زیر ۱۲ متر مربع در نظر گرفته شود.

حداقل عرض هر کلاس بایستی ۳ متر باشد.

۴) سرانه های دانش آموزی در مقاطع تحصیلی برای کلاس و حیاط

ردیف	مقطع تحصیلی	سرانه حیاط (متر مربع)
۱	آمادگی مستقل و پیش دبستانی	۲/۴۰ متر مربع
۲	ابتدایی دوره اول و دوم	۲/۴۰ متر مربع
۳	راهنمایی (متوسطه دوره اول و دوم)	۳ متر مربع
۴	دبیرستان و هنرستان (دوره اول و دوم)	۳ متر مربع
۵	مدارس خریداری شده در تمام مقاطع	۳ متر مربع
۶	آموزشگاه های علمی در دوره های مختلف	ظرفیت بندی فقط برحسب کلاس

ردیف	مقطع تحصیلی	سرانه دانش آموزی در کلاس
۱	آمادگی مستقل و پیش دبستانی و دبستان	۱ متر مربع
۲	راهنمایی (متوسطه دوره اول)	۱/۲۰ متر مربع
۳	دبیرستان (متوسطه دوره دوم)	۱/۲۰ متر مربع
۴	هنرستان	۱/۲۰ متر مربع
۵	آموزشگاهها	۱/۲۰ بر حسب متراژ کلاس

۵- نحوه ظرفیت بندی هر مقطع:

$$A = \frac{\text{مساحت کل حیاط}}{\text{سرانه حیاط}} = \text{ظرفیت بر اساس حیاط} \quad 5-1$$

$$C = \frac{\text{مساحت هر کلاس}}{\text{سرانه دانش آموز در کلاس}} = \text{ظرفیت هر کلاس} \quad 5-2$$

$$B = \text{ظرفیت مدرسه بر اساس کلاس} = \text{مجموع ظرفیت کلاس ها} = C$$

$$A < B \Rightarrow \text{ظرفیت مدرسه} = A \times 1/20 \quad 5-1-1 \text{ شرط اول}$$

$$A > B \Rightarrow \text{ظرفیت مدرسه} = A \quad 5-2-1 \text{ شرط دوم}$$

تذکر: در صورتی که ظرفیت هر کلاس با فرمول ۵-۲ بیش از ۳۰ نفر شد، بایستی حداکثر ۳۰ نفر برای یک کلاس در نظر گرفته شود.

تذکر ۲: ظرفیت دوره پیش دبستانی فقط بر اساس مساحت کلاس محاسبه می گردد.

۶- نقشه ساختمان:

الف) ارائه نقشه ساختمانی (پلان معماری) در زمان بازدید الزامی است.

ب) نقشه ساختمان بایستی به صورت کامپیوتری با مقیاس $\frac{1}{100}$ و اندازه گیری کامل فضاها باشد.

ج) نقشه ها می تواند فاقد امضاء و مهر نظام مهندسی باشد.

د) نقشه ساختمان بایستی طبق وضعیت موجود ساختمان باشد.

ه) کروکی، نقشه هوایی و پلان موقعیت ساختمان قابل قبول نیست.

۷- سرویس بهداشتی و آبخوری:

الف) تعداد سرویس های بهداشتی بایستی بر اساس ظرفیت تعیین شده ساخته شوند (به ازاء هر ۳۰ نفر دانش آموز یک چشمه)

ب) نصب روشویی (به ازاء هر یک چشمه سرویس بهداشتی یک روشویی)

ج) نصب مایع صابون جهت روشویی ها

د) نصب آب سرد کن و یا ساخت آبخوریا (به ازاء هر ۳۰ نفر دانش آموز یک شیر (ساخت آبخوری و یا آب سرد کن بایستی مجزا از روشویی باشد).

ه) نصب آب گرمکن استاندارد جهت گرم بودن آب سرویس بهداشتی ها.

۸- موارد ایمنی و حفاظتی:

الف) پله ها باید حداقل به عرض ۱ متر باشند (در صورتی که ساختمان چند طبقه باشد)

ب) نرده پله ها و پرتگاه ها حداقل بایستی به ارتفاع ۱/۱۰ متر باشد.

ج) ایجاد کاور مناسب جهت لبه های تیز و برنده مخصوصا برای ستونها داری لبه تیز الزامی است.

د) استفاده از تجهیزات استاندارد و مناسب الزامی است

ذ) نصب کپسول آتش نثرانی و جعبه کمک های اولیه الزامی است.

ر) نصب حفاظ توری در زیر نورگیرها و پاسیوها الزامی است.

ز) استفاده از پوشش ایمنی در پریش های برق

ژ) ساختمانهایی که دارای نمای سنگی می باشند باید از محکم بودن و عدم سقوط سنگ اطمینان حاصل کرده، در غیر اینصورت نسبت به رفع آن اقدام نمایند.

س) در صورت وجود چاه های آب یا فاضلاب در محوطه دریاچه ی آن باید محکم و مناسب باشد.

ش) در صورتی که امکان برخورد دانش آموز با شیشه های بلند و قدی وجود دارد پیش بینی حفاظ تا ارتفاع ۱/۱۰ متری از کف در جلوی آنها الزامی است و در قسمت بالاتر نصب برجسب در دوروی شیشه الزامی است.